

Uniwersalne nakrycie abelowe

5 maja 2020

Uwaga: Rozważamy jedynie nakrycia spójne nad lokalnie łukowo spójną przestrzenią X , oraz wszystkie przestrzenie są punktowane

Nakryciem abelowym nazywamy, $Y \xrightarrow{p_Y} X$ H -nakrycie, dla H abelowego.

Oznaczmy grupę $\pi(X, x_0)$ jako G , oraz ustalmy $\tilde{X} \xrightarrow{\pi} X$ nakrycie uniwersalne.

Uniwersalnym nakryciem abelowym nazywamy:

$$\tilde{X}_{ab} := G/[G, G] \times_G \tilde{X}$$

wraz z odwzorowaniem nakrywającym:

$$\begin{aligned} \pi_{ab} : \tilde{X}_{ab} &\rightarrow X \\ \pi_{ab}([x, g]) &= \pi(x) \end{aligned}$$

Jest jasnym, że G -zbiór odpowiadający \tilde{X}_{ab} to $G/[G, G]$, abelianizacja grupy G .

Udowodnimy teraz własność uniwersalną tak określonego nakrycia, dla dowolnego **abelowego** nakrycia $Y \xrightarrow{p_Y} X$ istnieje jednoznacznie wyznaczony morfizm nakryć $f : \tilde{X}_{ab} \rightarrow Y$ taki, że poniższy diagram jest przemienny:

Diagram 1

$$\begin{array}{ccc} \tilde{X}_{ab} & \xrightarrow{\quad f \quad} & Y \\ & \searrow \pi_{ab} & \downarrow p_Y \\ & & X \end{array}$$

Inaczej \tilde{X}_{ab} jest obiektem początkowym kategorii nakryć abelowych.

Dowód: W kategorii grup abelianizacja posiada własność uniewersalną, dla dowolnego homomorfizmu $G \rightarrow H$ dla H grupy abelowej istnieje jednoznacznie wyznaczone \tilde{k} :

Diagram 2

$$\begin{array}{ccc} G & \xrightarrow{\quad k \quad} & H \\ \downarrow p & \searrow \tilde{k} & \uparrow \\ G/[G, G] & & \end{array}$$

Dla $N \triangleleft G$, grupę G/N traktujemy jak prawy G zbiór, z działaniem $g \in G$ $k * g = k * [g]$. Zauważmy, że rzutowanie jest $G/I \rightarrow G/K$ przekształceniem ekwiwariantnym i jednocześnie homomorfizmem.

Z własności uniwersalnej nakrycia \tilde{X} istnieje jednoznacznie wyznaczony morfizm nakryć $h : \tilde{X} \rightarrow Y$, odpowiada on (używając równoważności tych kategorii i faktu, że każde nakrycie abelowe jest regularne), homomorfizmowi grup $h : G \rightarrow H_Y$.

Z własności uniwersalnej abelianizacji faktoryzuje się (patrz diagram 2) on za pomocą \tilde{h} , które ponownie jest rzutowaniem, więc także przekształceniem ekwiwariantnym. Na poziomie morfizmów równoważność kategorii to bijekcja, więc wracając dostajemy szukany morfizm nakryć. Jednoznaczność mamy daną, ponieważ rozważamy przestrzenie punktowane.